

बैदेशिक रोजगारको सिलसिलामा मृत्यु/अंगभंग/गम्भीर विरामी भएका कामदारको परिवारको सदस्यलाई छात्रवृत्तिमा पेशागत तालिम र डिप्लोमा तथा प्रविणता प्रमाणपत्र तहको तीन वर्षे प्राविधिक शिक्षा प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४

प्रस्तावना : बैदेशिक रोजगारमा गएका तथा बैदेशिक रोजगारबाट फर्की आएका कामदारको परिवारको शैक्षिक विकासमा सहयोग गर्न बैदेशिक रोजगार कल्याणकारी कोषको प्रयोग गर्न सकिने बैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४ को नियम २६ को उपनियम (१) को खण्ड (क) को व्यवस्था र बैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन बोर्डबाट आ.व. २०७४/७५ का लागि पारित नीति, योजना तथा कार्यक्रममा भएको बैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा मृत्यु/अंगभंग/गम्भीर विरामी भएका कामदारको परिवार/सन्ततीलाई सि.टि.ई.भि.टि.वाट सञ्चालन हुने विभिन्न विधाको १६९६ घण्टाको पेशागत तालिम र कृषि, नर्सिङ र ईन्जिनियरिङ विषयको तीन वर्षे डिप्लोमा तहको छात्रवृत्ति सि.टि.ई.भि.टि.सँग समन्वय र सहकार्य गरि सञ्चालन गर्न प्रयोजनार्थ उक्त छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित, पारदर्शि र प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न बाञ्छनिय भएकोले,

बैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४ को नियम ५२क को उपनियम (२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयले यो कार्यविधि जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस कार्यविधिको नाम “बैदेशिक रोजगारको सिलसिलामा मृत्यु/अंगभंग/गम्भीर विरामी भएका कामदारको परिवारको सदस्यलाई छात्रवृत्तिमा पेशागत तालिम र डिप्लोमा तथा प्रविणता प्रमाणपत्र तहको तीन वर्षे प्राविधिक शिक्षा प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४” रहेकोछ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "ऐन" भन्नाले बैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) "नियमावली" भन्नाले बैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४ सम्भन्नु पर्छ ।

(ग) "निर्देशिका" भन्नाले बैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन बोर्डको कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०६८ सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) "बोर्ड" भन्नाले बैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४ को दफा ३८ वमोजिम गठित बैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन बोर्ड सम्भन्नु पर्छ ।

(ङ) "मन्त्रालय" भन्नाले श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय सम्भन्नु पर्छ ।

(च) "सि.टि.ई.भि.टि." भन्नाले प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद ऐन, २०७२ वमोजिम गठित प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद सम्भन्नु पर्छ ।

- (छ) "सचिवालय" भन्नाले बैदेशिक रोजगार प्रवर्द्धन बोर्डको सचिवालय सम्झनु पर्छ ।
- (ज) "कामदार" भन्नाले बैदेशिक रोजगार पाएको नेपाली नागरिक सम्झनु पर्छ ।
- (झ) "कामदारको परिवार" भन्नाले कामदारले पालन पोषण गर्नु पर्ने पति, पत्नि, बाबु, आमा, छोरा, छोरीलाई सम्झनु पर्छ । कुनै कामदारको परिवारमा उल्लेखित सदस्यहरु नभएमा प्रचलित कानून वमोजिमको हकवाला समेतलाई जनाउछ ।
- (ञ) "अंगभंग" भन्नाले निर्देशिकामा उल्लेखित सतप्रतिशत आर्थिक सहायता पाएको वा पाउने अवस्थालाई समेत सम्झनु पर्छ ।
- (ट) "गम्भीर विरामी" भन्नाले नियमावलीको नियम २८ को उपनियम (४) पछिको स्पष्टिकरण खण्डमा परिभाषित गरिएको विरामी सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) "समिति" भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ९ मा उल्लेखित छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति सम्झनु पर्छ ।
- (ड) "डिप्लोमा तहको छात्रवृत्ति" भन्नाले प्रवेशिका वा सो सरहको परीक्षा उत्तीर्ण गरि सि.टि.ई.भि.टि.वाट कृषि, नर्सिङ र ईन्जिनियरिङ आदी विधामा सञ्चालन हुने तीन वर्षे डिप्लोमा तथा प्रवीणता प्रमाण तहको अध्ययन कार्यक्रमका लागि कामदारको परिवारको सदस्यलाई बोर्डवाट प्रदान गरिने निःशुल्क आवास सहितको छात्रवृत्ति सम्झनु पर्छ ।
- (ढ) "पेशागत तालिम छात्रवृत्ति" भन्नाले साधारण लेखपढ गर्न सक्नेलाई सि.टि.ई.भि.टि.वाट मोटरसाईकल मेकानिक्स, वेल्डर, कुक, प्लम्बर, आल्मुनियम, कार्पेण्टर, मेसन, विल्डिङ ईलेक्टिसियन आदी विधामा सञ्चालन हुने १६९६ घण्टाको तालिमका लागि कामदारको परिवारको सदस्यलाई बोर्डवाट प्रदान गरिने निःशुल्क आवास सहितको छात्रवृत्ति सम्झनु पर्छ ।
- (ण) "छात्रवृत्ति" भन्नाले पेशागत तालिम छात्रवृत्ति वा डिप्लोमा तहको छात्रवृत्ति वा दुवै वा कुनै एकलाई मात्र पनि सम्झनु पर्छ ।
- (त) "लाभग्राही" भन्नाले बैदेशिक रोजगारका सिलसिलमा मृत्यु/अंगभंग/गम्भीर विरामी भएको कामदारको परिवारको सदस्यलाई यस कार्यविधि वमोजिम बोर्डवाट उपलब्ध गराईने छात्रवृत्तिको लागि आवेदन गर्न योग्य व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

३. **छात्रवृत्ति प्रदान गरिने :** (१) बोर्डले प्रत्येक वर्ष ईच्छुक योग्य लाभग्राहीलाई मात्र यस कार्यविधिको अधिनमा रही सि.टि.ई.भि.टि.वाट सञ्चालन हुने पेशागत तालिम छात्रवृत्ति र डिप्लोमा तहको छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनेछ ।

(२) उपदफा (१) वमोजिमको विषयमा उपलब्ध गराईने छात्रवृत्तिको संख्या बोर्डको निर्णय वमोजिम हुनेछ । छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालनको लागि बजेट विनियोजन सहित बोर्डवाट निर्णय भएको तर कति संख्याका लाभग्राहीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने भनि स्पष्ट नभएको अवस्थामा छात्रवृत्ति कार्यक्रम शिर्षकमा विनियोजन भएको बजेट र उल्लेखित विषयका छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सि.टि.ई.भि.टि.वाट

स्वीकृत प्रचलित दररेट समेतलाई विश्लेषण गरि समितिको सिफारिसमा सचिवालयले निर्धारण गरे वमोजिमको संख्या कायम हुनेछ ।

- (३) छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालनको लागि उपदफा (२) वमोजिम संख्या समेतको निर्धारण भई सके पछि सि.टि.ई.भि.टि.सँग सचिवालयले आपसी समन्वय गरि सभौता गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) वमोजिमको विषयका लागि उपदफा (२) वमोजिमको संख्यामा छनौट हुने प्रत्येक लाभग्राहीलाई अध्ययन अवधिभर निःशुल्क आवास सहितको छात्रवृत्ति उपलब्ध गराईनेछ ।

४. **छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न आवश्यक योग्यता :** देहायको योग्यता भएको लाभग्राहीले यस कार्यविधिको अधिनमा रहि छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न सक्नेछ ।

(क) पेशागत तालिम छात्रवृत्तिको लागि :

–सि.टि.ई.भि.टी.वाट निर्धारित आवश्यक योग्यता ।

(ख) डिप्लोमा तहको छात्रवृत्तिको लागि :

–सि.टि.ई.भि.टी.वाट निर्धारित आवश्यक योग्यता ।

५. **छात्रवृत्तिको कुल संख्यालाई बाँडफाँड गरिने :** (१) यस कार्यविधि वमोजिम बोर्डवाट प्रदान गरिने छात्रवृत्तिको कुल संख्यालाई शतप्रतिशत मानी देहाय वमोजिम बाँडफाँड गरिनेछ ।

(क) मृतक कामदारको परिवार	६० प्रतिशत
(ख) गम्भीर विरामी भएको कामदारको परिवार	३० प्रतिशत
(ग) अंगभंग भएका कामदारको परिवार	१० प्रतिशत

(२) उपदफा (१) वमोजिम बाँडफाँड गरिएको कुनै छात्रवृत्तिमा ओदन गर्ने लाभग्राहीको संख्या नपुग हुन आएमा चक्रीय प्रणालीका आधारमा छात्रवृत्तिको बाँडफाँड गरि छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

(३) उपदफा (१) मा बाँडफाँड गरिएको प्रचिंशतलाई विगत आर्थिक वर्षको तथ्याडक समेतलाई विश्लेषण गरि समितिको सिफारिसमा सचिवालयले प्रतिशत हेरफेर गर्न सक्नेछ । यसर कायम गरिएको छात्रवृत्तिको प्रतिशतको जानकारी सचिवालयले बोर्ड बैठकमा गराउनु पर्नेछ ।

६. **छात्रवृत्ति आरक्षण गरिने :** (१) दफा ५ वमोजिम छात्रवृत्तिको कुल संख्या एकिन भई सके पश्चात यस कार्यविधि वमोजिम प्रदान गरिने छात्रवृत्तिलाई समावेशी बनाउन समितिले कुल छात्रवृत्तिको संख्यावाट पचपन्न प्रतिशत स्थान खुल्ला र पैतालिस प्रतिशत स्थानलाई समावेशी तर्फ सिट छुटयाई सो प्रतिशतलाई शतप्रतिशत मानी देहाय वमोजिम छात्रवृत्तिको सिट आरक्षण गर्नु पर्नेछ ।

(क) महिला	तेत्तीस प्रतिशत
(ख) आदिवासी/जनजाती	पच्चिस प्रतिशत
(ग) मधेशी	बीस प्रतिशत

(घ) दलित	नौ प्रतिशत
(ङ) अपाङ्ग	पाँच प्रतिशत
(छ) मुस्लिम	चार प्रतिशत
(ज) पिछाडिएको क्षेत्र	चार प्रतिशत

स्पष्टिकरण : यस खण्डको प्रयोजनको लागि पिछाडिएको क्षेत्र भन्नाले :

- (क) पेशागत तालिमको हकमा,
-अछाम, कालिकोट, जाजरकोट, जुम्ला, बझाङ, बाजुरा, मुगु, डोल्पा र हुम्ला जिल्लामा स्थायी बसोवास गरेका व्यक्तिलाई जनाउनेछ ।
- (ख) डिप्लोमा तहको हकमा,
-अछाम, कालिकोट, जाजरकोट, जुम्ला, बझाङ, बाजुरा, मुगु, डोल्पा र हुम्ला जिल्लामा स्थायी बसोवास गरि उल्लेखित मध्ये कुनै जिल्लाहरुमा प्रवेशिका वा सो सरहको परीक्षा उत्तिर्ण गरेको व्यक्तिलाई जनाउनेछ ।
- (२) उपदफा (१) वमोजिम छुट्याईएको समावेशी समुहमा कुनै कारणले संख्या नपुग हुन आएमा सो नपुग संख्यालाई सोही वर्षको खुल्ला तर्फ माग गरिएको संख्यामा थप गरि छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

७. छात्रवृत्ति प्रदान नगरिने : देहायको अवस्थामा लाभग्राहीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिने छैन ।

(क) पेशागत तालिम छात्रवृत्तिको लागि :

- (१) कुनै सरकारी स्तरको तालिम प्रदायक निकायबाट यस कार्यविधिमा उल्लेखित पेशागत तालिम कै विधामा छात्रवृत्ति प्राप्त गरिरहेको,
(२) नेपाल सरकारको वा नेपाल सरकारलाई प्राप्त भएको अन्य कुनै त्यस्तै पेशागत तालिममा छात्रवृत्ति प्राप्त गरिरहेको वा प्राप्त गरिसकेको,
(३) उम्मेदवार कुनै फौजदारी कसुरमा दोषी प्रमाणित भएको ।

(ख) डिप्लोमा तहको छात्रवृत्तिको लागि :

- (१) विदेशमा अध्ययन गरिरहेको,
(२) नेपाल सरकारको वा नेपाल सरकारलाई प्राप्त अन्य कुनै त्यस्तो विषयमा छात्रवृत्ति प्राप्त गरिरहेको,
(३) कुनै शिक्षण संस्थाबाट सोही विधामा छात्रवृत्ति प्राप्त गरिरहेको,
(४) उम्मेदवार कुनै फौजदारी कसुरमा दोषी प्रमाणित भएको ।

८. छात्रवृत्ति रद्ध गरिने : देहाय वमोजिमको अवस्थामा समितिको सिफारीसमा सचिवालयले यस कार्यविधि वमोजिम प्रदान गरिएको छात्रवृत्ति रद्ध गर्न सक्नेछ ।

- (क) भुट्टा विवरणहरु पेश गरेको प्रमाणित भएमा,
(ख) अध्ययन पुरा नगरेमा वा अध्ययन विचैमा छाडेमा,
(ग) अध्ययन अवधिमा फौदजारी कसुरमा दोषी प्रमाणित भएमा,

(घ) प्रशिक्षार्थी/विद्यार्थीको हैसियतले पालना गर्नु पर्ने आचारण सम्बन्धि कुरा बारम्बार पालना नगरेको भनि सि.टि.ई.भि.टी.ले सचिवालयलाई लिखित जानकारी गराएमा सचिवालयको निर्णय बमोजिम ।

९. **छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति** : (१) छात्रवृत्ति सम्बन्धि कार्य प्रकृत्यालाई व्यवस्थित तथा यस विषयमा समन्वय एवम व्यवस्थापन समेत गर्नको लागि सचिवालयमा देहाय बमोजिम एक छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

(क) छात्रवृत्ति कार्यक्रम हेर्ने उपसचिव, सचिवालय	अध्यक्ष
(ख) शाखा प्रमुखहरु, सचिवालय	सदस्य
(ग) उपसचिव (कानून), मन्त्रालय	सदस्य
(घ) वरिष्ठ कानून अधिकृत, सि.टि.ई.भि.टी.	सदस्य
(ङ) सि.टि.ई.भि.टी.को सम्बन्धित कार्यक्रम हेर्ने अधिकृत	सदस्य
(च) छात्रवृत्ति कार्यक्रम हेर्ने शाखा अधिकृत, सचिवालय	सदस्य सचिव
- (२) उपदफा (२) बमोजिमको समितिले यस कार्यविधिको व्यवस्था प्रतिकल नहुने गरि आफ्नो कार्यविधि आफै निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

१०. **छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : यस कार्यविधिमा अन्यत्र लेखिएका काम, कर्तव्य र अधिकारको अतिरिक्त छात्रवृत्ति व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) बोर्डको निर्णय बमोजिम छात्रवृत्ति शिर्षकमा विनियोजित बजेट समेतको विश्लेषण गरि दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिम प्रत्येक वर्ष छात्रवृत्ति प्रदान गरिने विषय र संख्या एकीन गरि सचिवालयमा सिफारिस गर्ने,
- (ख) छात्रवृत्ति प्रदान गर्नको लागि योग्य लाभग्राही छनौट गरि सचिवालयमा सिफारिस गर्ने,
- (ग) छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने छनौटको आवश्यक आधारहरु तय गरि निर्णयको लागि सचिवालयमा सिफारिस गर्ने,
- (घ) छात्रवृत्ति प्रदान गर्न विभिन्न निकायहरु विच आवश्यक समन्वय गर्ने,
- (ङ) छात्रवृत्तिलाई दिर्घकालिन तथा प्रभावकारी बनाउनको लागि अवलम्बन गर्नु पर्ने विषयमा सचिवालयलाई परामर्श उपलब्ध गराउने,
- (च) यस कार्यविधिको उद्देश्य अनुरूप आवश्यक देखिएका अन्य काम गर्न गराउन सचिवालयलाई राय उपलब्ध गराउने ।

११. **छनौटको लागि सूचना प्रकाशन गर्ने** : (१) समितिले कम्तीमा तीस दिनको म्याद दिई यस कार्यविधि बमोजिम उपलब्ध गराईने छात्रवृत्तिको लागि ईच्छुक योग्य लाभग्राहीवाट प्रत्येक वर्ष दरखास्त आव्हान गरि राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा तथा आवश्यकता अनुसार स्थानिय स्तरका सञ्चार माध्यमहरुवाट समेत सूचना प्रकाशन तथा प्रशारणको व्यवस्था मिलाउनु

पर्नेछ । तर, यो कार्यविधि लागू भए पछि पहिलो पटकको लागि सुचना समितिले निर्धारण गरेको मितिमा प्रकाशन गरिनेछ ।

(२) विशेष परिस्थितीमा समितिको सिफारिसमा सचिवालयले निर्णय गरि दरखास्त बुझाउने म्याद थप गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (१) वमोजिमको सुचनामा देहायको विवरण समेत खुलाउनु पर्नेछ ।

(क) छात्रवृत्ति प्रदान गरिने विधा/विषय वा तह,

(ख) प्रत्येक विधा/विषयमा प्रदान गरिने खुल्ला र समावेशी समुहको छात्रवृत्तिको संख्या,

(ग) दरखास्तको ढाँचा,

(घ) दरखास्त साथ संलग्न गर्नु पर्ने कागजात तथा विवरणहरु,

(ङ) दरखास्त बुझाउनु पर्ने स्थान,

(च) समितिले आवश्यक ठह-याएको अन्य विषयहरु ।

(४) उपदफा ((३) वमोजिमको सुचना सचिवालयको वेबसाईटबाट समेत प्रकाशन गरिनेछ ।

१२. **दरखास्त दिनु पर्ने** : (१) यस कार्यविधि वमोजिम छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न चाहने ईच्छुक लाभग्राहीले दफा ११ वमोजिमको सुचनामा ताकिएको अवधि भित्र सोही सुचनामा तोकिएको ढाँचा र स्थानमा दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) समितिले उपदफा (१) दरखास्त फारमको ढाँचा प्रत्येक समह एवम विधाको लागि एउटै वा छुट्टा छुट्टै व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

१३. **प्रवेश परिक्षा सञ्चालन गरिने** : (१) दफा १२ वमोजिम दरखास्त दिएका सबै लाभग्राहीहरुले यस कार्यविधि वमोजिम प्रदान गरिने छात्रवृत्तिमा छनौट हुनको लागि समितिले सञ्चालन गर्ने प्रवेश परिक्षामा सहभागी हुनु पर्नेछ ।

(२) समितिले सि.टि.ई.भि.टी.सँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरि उपदफा (१) वमोजिमको प्रवेश परिक्षा सञ्चालन गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) वमोजिम सञ्चालन हुने प्रवेश परिक्षाको योग्यता क्रमानुसारको नतिजा समितिले सि.टि.ई.भि.टी.सँग समन्वय र सहकार्य गरि प्रकाशन गर्नेछ ।

१४. **योग्यताक्रमको सुची तयार गर्ने** : समितिले दफा १३ वमोजिमको प्रवेश परिक्षामा उत्तिर्ण लाभग्राहीहरुलाई यस कार्यविधि वमोजिम प्रदान गरिने छात्रवृत्तिमा समावेश गर्नको लागि देहाय वमोजिम योग्यताक्रमको सुची तयार गर्नेछ ।

(क) पेशागत तालिम छात्रवृत्तिको लागि :

—समितिले सि.टि.ई.भि.टी.सँग समन्वय र सहकार्य गरि सञ्चालन गरेको प्रवेश परिक्षामा प्राप्त योग्यता क्रमानुसार ।

(ख) डिप्लोमा तहको छात्रवृत्तिको लागि :

–समितिले सि.टि.ई.भि.टी.सँग समन्वय र सहकार्य गरि सञ्चालन गरेको सबै लाभग्राहीको प्रवेश परीक्षाको प्राप्तांकमा देहाय वमोजिमको अंक समेत जोडी कायम हुन आउने योग्यता क्रमानुसारको सुची तयार गर्नेछ ।

अध्ययन गरेको शैक्षिक संस्था वापत–

अधिकतम ५ अंक

स्पष्टिकरण : यस खण्ड वमोजिमको अंक गणना गर्दा सरकारी तथा सामुदायिक विद्यालयबाट प्रवेशिका वा सो सरहको परिक्षा उत्तिर्ण गरेको लाभग्राहीलाई ५ अंक र निजी विद्यालयबाट उल्लेखित परिक्षा उत्तिर्ण गरेको लाभग्राहीलाई २ अंक प्रदान गरिनेछ ।

१५. **लाभग्राहीको छनौट गर्ने :** (१) समितिले दफा १४ वमोजिम तयार गरेको अन्तिम योग्यताक्रमको सुचीका आधारमा छनौटको सिफारिस सचिवालयमा पेश गरि सो को विवरण सार्वजनिक समेत गर्नु पर्नेछ ।

(२) सचिवालयले उपदफा (१) वमोजिम पेश भएको योग्यताक्रम अनुसारको सुचीका समबन्धमा आवश्यकता अनुसार दफा १२ वमोजिम पर्न आएका दरखास्त उपर समेत छानविन गरि प्राप्त दरखास्त मध्ये योग्यताक्रमको आधारमा दफा ११ वमोजिमको सुचनामा उल्लेख भएको संख्यामा छात्रवृत्ति प्रदान गरिने लाभग्राही छनौटको अन्तिम निर्णय गर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) वमोजिम अन्तिम योग्यताक्रमको सुची छनौटको सिफारीस गर्दा समितिले कम्तीमा वीस प्रतिशतसम्म बैकल्पिक योग्यताक्रमको सुचीको विवरण समेत सचिवालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) सचिवालयले उपदफा (२) र (३) वमोजिमको छात्रवृत्ति छनौट र बैकल्पिक योग्यताक्रमको सुची सार्वजनिक गर्नेछ र सो को जानकारी सि.टि.ई.भि.टी.लाई समेत दिनु पर्नेछ ।

(५) सचिवालयले नतिजा प्रकाशन गर्दा दरखास्त दिने सम्पूर्ण लाभग्राहीहरूको योग्यताक्रमको सुची सचिवालयको वेबसाईटबाट समेत प्रकाशन गर्नेछ ।

१६. **प्राथमिकता पाउने :** दफा १४ वमोजिम छात्रवृत्तिको लागि योग्यताक्रम तयार गर्दा एक जना भन्दा बढि विद्यार्थीको समान अंक प्राप्त भएमा सरकारी तथा सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गरेको विद्यार्थीलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

१७. **कवुलियतनामा गर्नु पर्ने :** (१) दफा १५ वमोजिम छात्रवृत्तिको लागि लाभग्राही छनौट भई उजुरीको म्याद समाप्त भए पछि छनौट भएका लाभग्राही र सम्बन्धित परिवारको मुख्य अभिभावकले छनौटको अन्तिम सुची प्रकाशन भएको मितिले पन्ध्र दिन भित्र सचिवालयबाट निर्धारित ढाँचामा तीन प्रति कवुलियतनामा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) वमोजिमको कवुलियतनामामा अन्य कुराको अतिरिक्त छात्रवृत्ति प्राप्त गरि अध्ययन पुरा नगरेमा, अन्य संस्था वा निकायबाट यही विषयमा छात्रवृत्ति प्राप्त गरेकोमा, दोहोरो पर्ने गरि छात्रवृत्ति स्वीकार गरेको भएमा तथा अध्ययन पुरा गरि

नेपाल सरकारले खटाएको काम नगरेमा वा विषय परिवर्तन गरेमा छात्रवृत्तिको रूपमा प्राप्त गरेको रकम तथा सो मा सचिवालयकले निर्धारण गरे वमोजिम व्याज रकम समेत सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिने व्यहोरा समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) वमोजिम गरिएको कवुलियतनामाको एक/एक प्रति सचिवालय, सि.टि.ई.भि.टी. र सम्बन्धित लाभग्राही एवम अभिभावक समेतलाई उपलब्ध गराईनेछ ।

१८. **बैकल्पिक योग्यताको सुचीमा परेको उम्मेदवारलाई छात्रवृत्ति प्रदान गर्न सकिने :** (१) छात्रवृत्तिको लागि छनौट भएको लाभग्राहीले त्यस्तो छात्रवृत्ति लिन नचाहेमा वा दफा १७ वमोजिम कवुलियतनामा गर्न नआएमा वा त्यस्तो विद्यार्थीले दफा ७ को अवस्था भई छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न नसक्ने भएमा बैकल्पिक योग्यताको सुचीमा समावेश भएका उम्मेदवारलाई सि.टि.ई.भि.टी.सँग समेत समन्वय गरि योग्यताक्रम अनुसार सोही शैक्षिक सत्र/वर्ष भित्र समावेश गरि छात्रवृत्ति प्रदान गर्न सकिनेछ ।

(२) दफा (१) वमोजिमा छात्रवृत्ति पाउनु योग्य बैकल्पिक लाभग्राही उम्मेदवारले छात्रवृत्ति प्रदान गरिने सम्बन्धि सुचना प्रकाशन भएको मितिले सात दिन भित्रमा दफा १७ वमोजिमको कवुलियतनामा गरि सक्नु पर्नेछ ।

१९. **अभिलेख राखिने :** सचिवालयले छात्रवृत्ति प्रदान गरिएका परिवार एवम लाभग्राहीहरूको विवरण अद्यावधिक गरि अभिलेख तयार गरि राख्नु पर्नेछ र सो अद्यावधिक विवरण सार्वजनिक समेत गर्नु पर्नेछ ।

२०. **छात्रवृत्तिको रकम भुक्तानी :** दफा १५ वमोजिम छात्रवृत्तिको लागि छनौट भई दफा १७ वमोजिम कवुलियतनामा गरे पछि छात्रवृत्तिको रूपमा प्रदान गरिने रकम बोर्डबाट समन्वित छात्रवृत्ति शिर्षकमा विनियोजित बजेट शिर्षकबाट सचिवालयले दफा ३ को उपदफा (४) वमोजिम सि.टि.ई.भि.टी.सँग गरेको संभौता वमोजिम सोभै सि.टि.ई.भि.टी.को खातामा जम्मा हुने गरि रकम भुक्तानी गर्नेछ ।

२१. **विषय परिवर्तन गर्न नपाउने :** छात्रवृत्तिमा छनौट भई अध्ययन गरिरहेको लाभग्राहीले अध्ययनको निमित्त छात्रवृत्ति पाएको विषय परिवर्तन गर्न पाउने छैन ।

२२. **जानकारी गराउनु पर्ने :** (१) यस कार्यविधि वमोजिम छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने लाभग्राहीले छात्रवृत्ति प्राप्त गरेको विषयको अध्ययन पुरा गरि सके पछि निजले प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नु अघि सि.टि.ई.भि.टी.ले सचिवालयलाई लिखित जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(२) यस कार्यविधि वमोजिम छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने लाभग्राहीले छात्रवृत्ति प्राप्त गरेको विषयको अध्ययन पुरा गरि प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको एक महिना भित्र लिखित

जानकारी सहित प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि लाभग्राही स्वयम सचिवालयमा उपस्थित भई पेश गर्नु पर्नेछ ।

२३. **व्याज सहितको रकम असुल गरिने** : (१) छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको दफा ८ वमोजिम छात्रवृत्ति रद्द भएमा वा नेपाल सरकारले खटाएको काममा संम्लग्न नभएमा त्यस्तो लाभग्राहीको छात्रवृत्तिमा लागेको सम्पूर्ण रकम र सो मा सचिवालयले निर्धारण गरे वमोजिमको व्याज रकम सरकारी बाँकी सरह त्यस्तो लाभग्राहीबाट असुल उपर गरिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि अध्ययन कै क्रममा गम्भीर विरामी भएको वा चोटपटक लागेको कारणबाट वा सम्बन्धित लाभग्राहीको कावु बाहिरको परिस्थिति परि अध्ययन गर्न नसकेको भन्ने कुरामा समिति सन्तुष्ट भएमा वा लाभग्राहीको मृत्यु भएमा निजले उपदफा (१) वमोजिम बुझाउनु पर्ने रकम समितिको सिफारीसमा सचिवालयले मिनाहा गर्न सक्नेछ ।
२४. **पुन छात्रवृत्तिमा छनौट नगरिने** : छात्रवृत्तिमा छनौट भएको कुनै लाभग्राहीले छात्रवृत्ति प्राप्त गरेको विषयको अध्ययन दफा २३ को उपदफा (२) वमोजिमको अवस्थामा बाहेक अन्य अवस्थामा पुरा नगरि छोडेमा वा नेपाल सरकारले खटाएको काममा संम्लग्न नभएमा वा यस कार्यविधिमा तोकिए वमोजिमको शर्त पुरा नगरेमा बोर्डबाट प्रदान गरिने छात्रवृत्ति लगायत अन्य कुनै सेवा सुविधाको लागि छनौट गरिने छैन ।
२५. **प्रतिवेदन पेश गर्ने** : (१) समितिले प्रत्येक वर्ष प्रदान गरिएको छात्रवृत्तिको विवरण, छात्रवृत्ति प्राप्त गरि अध्ययन गर्ने लाभग्राहीको अवस्था, रकमको अवस्था, छात्रवृत्तिको प्रभावकारीता तथा यसको उपलब्धी मुल्याङ्कन, छात्रवृत्ति कार्यान्वयनमा रहेको समस्याहरु र समाधानको उपायहरु सहितको प्रतिवेदन सचिवालयमा पेश गर्नु पर्नेछ । सचिवालयले यसरी पेश हुन आएको प्रतिवेदन बोर्ड बैठकमा पेश गरि सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।
- (२) छात्रवृत्तिमा अध्ययन गर्ने लाभग्राहीले प्रत्येक ६/६ महिनामा सि.टि.ई.भि.टी. मार्फत समितिले तोकेको ढाँचामा सचिवालयमा प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
२६. **उजुरी सुनुवाई समिति** : (१) लाभग्राही उम्मेदवार छनौट सम्बन्धी समितिको निर्णयमा चित्त नबुझ्ने उम्मेदवारले समितिको सिफारीस गर्ने निर्णय सार्वजनिक भएको मितिले सात दिन भित्र ठोस आधार प्रमाण सहित उजुरी सुनुवाई समितिमा उजुरी निवेदन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि देहायको उजुरी सुनुवाई समिति रहनेछ ।
(क) कार्यकारी निर्देशक, सचिवालय	अध्यक्ष
(ख) निर्देशक, प्रविधिक महाशाखा, सि.टि.ई.भि.टी.	सदस्य
(ग) उपसचिव, मन्त्रालय	सदस्य
(घ) निर्देशक, वैदेशिक रोजगार विभाग	सदस्य

- (ड) कार्यकारी निर्देशकले तोकेको सचिवालयको अधिकृत सदस्य सचिव
- (२) उपदफा (१) वमोजिम परेको उजुरीको समबन्धमा उजुरी दिने म्याद समाप्त भएको मितिले तीन दिन भित्र उपदफा (२) वमोजिमको समितिले निर्णय दिनु पर्नेछ र सो निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

२७. **बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने** : यस कार्यविधिमा लेखिएको कुनै व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने सम्वन्धमा कुनै द्विविधा वा बाधा अड्चन परेमा समितिको सिफारिसमा सचिवालयले आवश्यक निर्णय गरि त्यस्तो बाधा अड्चन फुकाउन सक्नेछ र त्यसरी फुकाईएको बाधा अड्चनको जानकारी बोर्ड बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(यो कार्यविधिको मस्यौदा, हार्ड कपिवाट साभार गरेको)